

Infrastrukturdepartementet
Ert dnr: I2021/03211

Yttrande – promemorian Ett undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad

Örebro kommun har inbjudits att lämna yttrande över promemorian ”Ett undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad”.

Örebro kommun tillstyrker promemorians förslag om ett undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad. Örebro kommuns bedömning är att ett undantag från lokaliseringsprincipen som innebär att kommuner kan bygga ut bredband utanför det egna området bör införas. Genom lättnader i lokaliseringsprincipen ökar tillgången till robust fiberinfrastruktur för fler invånare, företag och organisationer. Örebro kommun anser att förslaget kan bidra till att nå regeringens bredbandsmål samt bidra till utveckling och säkerställd driftsäkerhet av de kommunala bredbandsnäten. De förväntade effekterna av förslaget ligger dessutom helt i linje med intentionerna och målsättningarna i Örebro kommuns bredbandsstrategi och näringslivsprogram.

Den i allt väsentligt största utmaningen vid bredbandsutbyggnad oavsett om det sker i egen regi eller av övriga aktörer är när man passerar gränsen för rimliga anslutningskostnader för ”sist anslutna kunden ” i nätet. Till slut kommer man till lägen eller områden i kommunen som brukar betecknas som ”vita fläckar” som antingen är så glest befolkade eller ligger i ett ”mellanrum” mellan utbyggnadsområden att det är obefintliga eller mycket små utsikter att någon aktör tar på sig marginalinvesteringen för utbyggnaden den sista biten då man oftast inte har möjlighet att ta ut merkostnaden av kunden.

Dessa ”vita fläckar” eller ”mellanrum” finns i hela kommunen, men det är inte ovanligt att de finns i anslutning till kommun och länsgränser som är mindre tätbebyggda. Dagens lokaliseringsprincip har varit hämmande för interkommunala lösningar där investeringar i fiberinfrastruktur skulle kunna mötas och optimeras på ett helt annat sätt om det skulle finnas undantag från principen. Kommunen har en viktig roll när det gäller samordningen och att skapa förutsättningar för samförläggning av infrastruktur av olika slag (fiber, väg, el, värme, vatten och avlopp). Möjligheten att utöva den rollen och att

kunna göra egna investeringar med särskilt avsatta investeringsmedel för samförläggning av till exempel tomrör för fiber, skulle avsevärt förbättras för vissa områden om undantaget från lokaliseringsprincipen införs.

Genom den extremt snabba teknikutvecklingen inom FVA som mobilt bredband med såväl 4G som 5G kommer annan teknik än traditionell fiber att ta betydande andel och komplettera marknaden. Även för denna teknik krävs infrastrukturinvesteringar i såväl fiber som master och övrig hårdvara som kan gynnas av förslaget om undantag då kommuner eller deras bolag kan behöva investera för att skapa förutsättningar även för ”trådlös” teknik.

Örebro kommuns bedömning är att ett undantag från lokaliseringsprincipen som innebär att kommuner kan bygga ut bredband utanför det egna området bör införas. Med den utgångspunkt Örebro kommun har för bredbandsutbyggnad, dvs. att den ska ske på kommersiella grunder av aktörerna på marknaden och att kommunen har en samordnande roll, ser vi inte heller någon betydande risk för avsteg från den kommunala kompetensen (förutom den möjlighet som förslaget anger). Vi bedömer också att det finns fortsatt goda förutsättningar för att bibehålla en likabehandling av aktörer utifrån ett näringslivsperspektiv om undantaget införs.

Utifrån svårigheten att bygga i de ovan nämnde ”vita fläckarna” och ”mellanrummen” skulle lättnader i lokaliseringsprincipen kunna förbättra förutsättningarna för ändamålsenlig och mer kostnadseffektiv utbyggnad i samverkan mellan kommuner. För övrigt förespråkar Örebro kommun enligt bredbandsstrategin öppna och konkurrensutsatta bredbandslösningar.

Promemorians lagförslag kan bidra till utbyggnation och därmed säkerställa driftsäkerheten i näten både inom den egna kommunen och i angränsande kommuner. Vidare anser Örebro kommun att utbyggnad av nät bör bedrivas på samma sätt som utbyggnad inom den egna kommunen. Det är därför viktigt att det förslagna undantaget inte innebär att det ställs krav på att ”annan verksamhet”, exempelvis enbart passiv infrastruktur, får tillhandahållas utanför kommungränserna.

John Johansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande
Örebro kommun